

Kde se více chodí do kina?

Časy, kdy počet filmových diváků v Československu překračoval výrazně hranici **100 milionů za rok**, jsou už dávno pryč. Zlomovým obdobím byl rok 1989.

Tehdy kina v celé republice navštívilo ještě přes 85 milionů diváků (36 mil. na Slovensku, 51 mil. v Čechách a na Moravě). A pak již filmoví diváci z kin obrazně řečeno přímo mizeli. Již o rok později se jejich počet snížil nejvíce na Slovensku, a to o téměř dvě třetiny (na 13 mil.). V českomoravské části republiky, kde nebyl úbytek tak rychlý, na 36 mil. Pokračující pokles návštěvnosti nezastavilo ani vytvoření dvou samostatných republik. A nepovedlo se ho zmírnit ani výrazným zvýšením atraktivity filmových programů.

Úbytek filmových diváků se v České republice a na Slovensku zastavuje až na konci devadesátých let. Na Slovensku se počet návštěvníků kin snížil zhruba na necelou jednu desetinu z roku 1989 (3 mil. za rok). V České republice, kde zasedalo ve ztemnělém sále biografu přece jenom více diváků, to byla asi jedna šestina (9 mil.).

Změna trendu

Pokles zájmu o klasické sledování filmů, který můžeme konstatovat jako trvalý jev, se projevoval i v dalších letech. Na Slovensku se počet filmových návštěvníků na počátku prvního desetiletí 21. století ještě dále snižoval (2,145 mil. v roce 2005). V Čechách a na Moravě se situace vyvíjela odlišně. Počet návštěv kin už jen stagnoval a v některých letech i mírně vzrostl. Až v posledním období, tedy na přelomu prvního desetiletí tohoto století, se zájem o film v obou zemích zvýšil. Na Slovensku statistika zaznamenala nejvíce diváků v roce 2009 (4,141 mil.). V České

republice byla nejvyšší návštěvnost v roce 2010 (13,537 mil.) I když zde přepočtový ukazatel nebude asi působit příliš smysluplně, pro možnost srovnání doplníme, že na Slovensku se jednalo o návštěvu 0,8 v přepočtu na obyvatele, zatímco v České republice to bylo 1,3 návštěvy na každého obyvatele. Tedy téměř dvojnásobek.

Filmoví diváci v ČR a SR (v tis.)		
Rok	ČR	SR
1989	51 453	36 361
1990	36 361	13 816
1998	9 247	4 082
2000	8 719	2 646
2005	9 479	2 156
2008	12 897	3 348
2009	12 469	4 141
2010	13 537	3 911

Zdroj: ČSÚ,
Unie filmových distributorů ČR,
Únia filmových distributorov SR

Vkus diváků

Jak lidé chodí na filmy, pokud pomíneme samotná kina, je dáno

především nabídkou programů. Tedy tím, jaké velkofilmové, zejména americké, se objeví na plátnech, kolik jich bude a jaká jsou očekávání diváků. V případě českých filmových fanoušků významnou roli hrají i české filmy, které jsou dlouhodobě tradičně v centru jejich zájmu.

Podívejme se proto ještě na toto srovnání. Výběr nejvíce navštěvovaných filmů, měřeno počtem diváků či tržbami, je v obou zemích velice podobný. Jediný zásadní rozdíl je v již zmíněné výrazné oblibě domácích filmů v České republice. V roce 2010 byly například v první desítce hned čtyři české filmy. Z hlediska návštěvnosti dokonce na prvním místě nacházíme filmové tituly: Ženy v pokušení, Kájínek, Román pro muže a Doktor od jezera hrochů. Ty byly úspěšné, samozřejmě v menší míře, i na Slovensku (např. Román pro muže byl na devátém, Kájínek na dvanáctém místě).

Z připomínaných velkofilmů evidujeme v Čechách a na Moravě největší zájem o americký výpravový snímek Avatar (na Slovensku

byl druhý). Naopak na Slovensku byl na první příčce žebříčku úspěšnosti americký filmový titul Shrek: Zvonec a konec, který naopak v České republice obsadil až čtvrté místo.

V první desítce nejúspěšnějších titulů bylo celkem sedm shodných (pouze v přeházeném pořadí). V popředí shodného zájmu byly ale i ostatní preferované filmy. Když nebudou v první desítce, vedlo se jim hned v dalších (např. filmy Počátek, Souboj titánů, Twilight Sága: Zatmění, Toy Story 3: Příběh hraček).

A nakonec se ještě podívejme, za kolik peněz můžeme uvedené velkofilmové v jednotlivých zemích vidět. Také zde neshledáváme výrazné rozdíly, i když je skutečností, možná významnou například z hlediska návštěvnosti, že na Slovensku nás lístek stojí víc. V roce 2010 byla průměrná cena vstupného do kina v Čechách a na Moravě 111 korun a na Slovensku 4,6 eur.

Ladislav Pištora
odbor vnější komunikace